

Ngakiro Naajokak

HABARI NJEMA

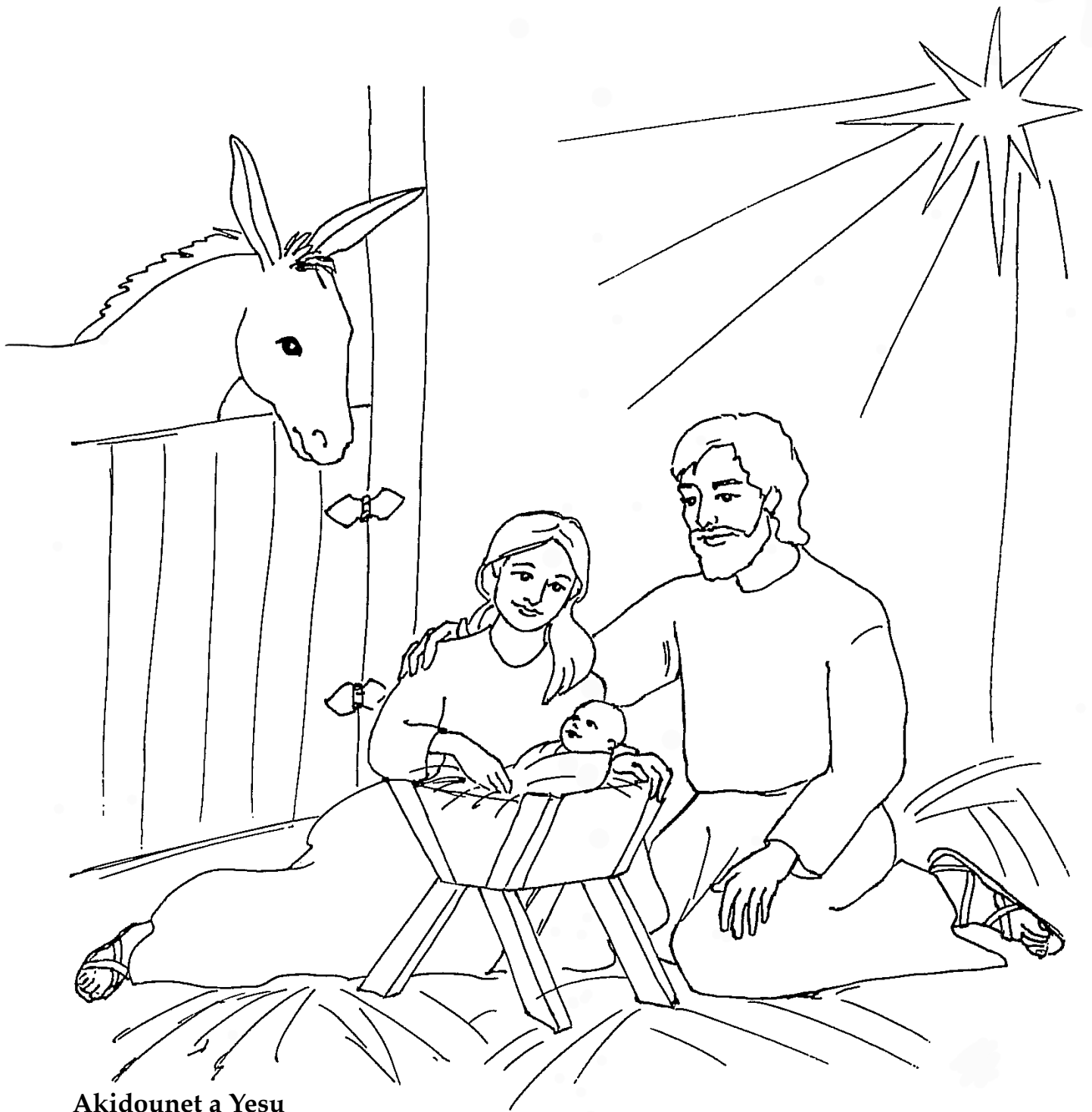

Alimunet a akidouno a Yesu

Nakaneni na anagea elap lo a ngikan-kapei epoti Elisabet, tomea Akuj emalaikat lo anyaritae Gaburiel tololot nakwap a Galilaya, lore lo anyaritae Nasaret. Ayei akiroit na asaki ngesi alimokin apese na nyepero ka ekile a ache na anerit ekile lo anyaritae Yusupu. Arai Yusupu eyenet a Ekapolon Daudi. Arai ekiro a apese kangina Mariam. Toloma emalaikat tooma kai, kimala tama, "Ekisil min nikon! Irukito iyong ka Ekapolon nabo kipia ngesi iyong!" Tosur etau a Mariam noi kotere emalas ngolo. Tolomak akitam ebalala, "Ekoe, emalas erai nyo lo?" Tolimok emalaikat ngesi tama, "Nyiem Mariam, kainyo kisichanyu iyong Akuj ajakaanut keng. Ipoti iyong kidou ikoku nisapat, ilimokini iyong ngesi ekiro be Yesu. Eyenikinio ngesi sodi tanyarae Lokookeng a Akuj Anaapolon noi. Itiliwori Akuj ngesi Ekapolon loger ka apaa keng Daudi. Eliwor ngesi Ekapolon a ngalesea kadaang a Yakobo jik, nabo apolou keng nyesaluni!" Tolim Mariam tama, "Arai ayong akasuban etich a Ekapolon; kimiek kikokis anikang loger lotete ilimuni iyong." Anierumor, torotok emalaikat. (Luka 1:26-33 & 38)

*****

Mwezi wa sita, malaika Gabrieli alitumwa na Mungu kwenda mpaka mji wa Galilaya, jina lake Nazareti, kwa mwanamwali bikira aliyekuwa ameposwa na mtu, jina lake Yusufu, wa mbari ya Daudi; na jina lake bikira huyo ni Mariamu. Akaingia nyumbani kwake akasema, Salamu, uliyepewa neema, Bwana yu pamoja nawe. Naye akafadhaika sana kwa ajili ya maneno yake, akawaza moyoni, Salamu hii ni ya namna gani? Malaika akamwambia, Usiogope, Mariamu, kwa maana umepata neema kwa Mungu. Tazama, utachukua mimba na kuzaa mtoto mwanamume; na jina lake utamwita Yesu. Huyo atakuwa mkuu, ataitwa Mwana wa Aliye juu, na Bwana Mungu atampa kiti cha enzi cha Daudi, baba yake. Ataimiliki nyumba ya Yakobo hata milele, na ufalme wake utakuwa hauna mwisho. Mariamu akasema, Tazama, mimi ni mjakazi wa Bwana; na iwe kwangu kama ulivyosema. Kisha malaika akaondoka akaenda zake. (Luka Mtakatifu 1:26-33 & 38)

Akidounet a Yesu

Tonyou Yusupu dang alore a Nasaret alo eyei nakwap a Galilaya, tolot lore a Besileem, nakwap a Yudea, nikolong edounere Ekapolon Daudi. Tolot Yusupu inaa ani araakar ngesi ales a Daudi. Sodi tolot ngesi kigirere aapei ka Mariam na anerit. Nabo apoti Mariam. Nakaneni ani eyakasi kesi Besileem, abu tanang ngirwa keng lu idounio. Sodi kidou ngesi lokookeng lo a ekingaren, kilogak ngiworui a ikoku a niichi, kiteperik ngesi nateger na emaseta ngaatuk — kainyo adiding akai a ngipeyok.

(Luka 2:4-7)

*****

Yusufu naye aliondoka Galilaya, toka mji wa Nazareti, akapanda kwenda Uyahudi mpaka mji wa Daudi, uitwao Bethlehemu, kwa kuwa yeye ni wa mbari na jamaa ya Daudi; ili aandikwe pamoja na Mariamu mkewe, ambaye amemposa, naye ana mimba. Ikawa, katika kukaa huko, siku zake za kuzaa zikatimia, akamzaa mwanawe, kifungua mimba, akamvika nguo za kitoto, akamlaza katika hori ya kulia ng'ombe, kwa sababu hawakupata nafasi katika nyumba ya wageni.

(Luka Mtakatifu 2:4-7)

Ngikayokok ka ngimalaikae

Nakaneni ayakasi ngikayokok nakwap ngina lu akenyete anaro iyokiyete ngibaren kech nakwaare.

Apot kesi kingoliki emalaikat a Ekapolon ebunit nikech, nakaneni abu akwangis

naasegan a Ekapolon tokwangu alowaitin kadaang, sodi apot kesi toema noi. Nakaneni tolimok emalaikat kesi tama, "Nyieam! Kainyo kainunit ayong esi ngakiro naajokak na italakarete ngitunga daang. Kainyo akwaar naga, edoun Ekayuunan kus alore a Daudi — Kirisito lo erai Ekapolon! Iyenete a eger kalo: iriamunete ikoku niichi ni imukokinitae ngawarui eperi anateger ana emaseta ngaatuk!" Nakaneni pot ngimalaikae lukaalak anadis atipei kimorikin ka emalaikat ngolo, toeokis ipuruunito Akuj ebalasi: "Kipuruunoe Akuj alokidiana nadis! Taanyut ngitunga a ngakwapin ekisil, ngitunga lu italakarito Akuj!" (Luka 2:8-14)

*****

Na katika nchi ile ile walikuwako wachungaji wakikaa makondeni na kulinda kundi lao kwa zamu usiku. Malaika wa Bwana akawatokea ghafula, utukufu wa Bwana ukawang'aria pande zote, wakaingiwa na hofu kuu. Malaika akawaambia, Msiogope; kwa kuwa mimi ninawaletea habari njema ya furaha kuu itakayokuwa kwa watu wote; maana leo katika mji wa Daudi amezaliwa, kwa ajili yenu, Mwokozi, ndiye Kristo Bwana. Na hii ndiyo ishara kwenu; mtamkuta mtoto mchanga amevikwa nguo za kitoto, amelala katika hori ya kulia ng'ombe. Mara walikuwapo pamoja na huyo malaika, wingi wa jeshi la mbinguni, wakimsifu Mungu, na kusema, Atukuzwe Mungu juu mbinguni, Na duniani iwe amani kwa watu aliowaridhia.

(Luka Mtakatifu 2:8-14)

Abu ikoku ngini topolou togogonger, nakaneni aos ngesi noi nabo
apiarit Akuj noi lojojokon. (Luka 2:40)

*****

Yule mtoto akakua, akaongezeka nguvu, amejaa hekima, na neema
ya Mungu ilikuwa juu yake. (Luka Mtakatifu 2:40)

Akibatisare ka akiningo a Yesu

Abuni Yoana Ekebatisan anariet ibatisae ngitunga kitatami ebala, "Tolunga ngasechesea kus kibatisae sodi kitorimakinea Akuj esi ngasechesea kus." Aloseenete ngitunga a akwap a Yudea nikeng ka ngitunga daang a ere a Yerusalem. Tolimosi ngasechesea kech kibatisae anangolol a Yorudan. Anapit Yoana aruba ka ngiworui lu adonyunitoe a ngajul a ngikaala ka aruba namuny na anapit anachir. Kitatam ngesi ngitunga ebala, "Itwaan ngini ebuni ekisidi kang epolot noi kedwangit ayong; nyitemokino ayong tani akudokin atalachak ngarukanes a ngamuk keng. Kebatisae ayong esi a ngakipi, nakaneni kibatisae ngesi esi a Etau a Akuj."

Ngirwa ngulu, torotok Yesu alore a Nasaret a akwap a Galilaya, sodi kibatisa Yoana ngesi alo Yorudan. Napei apudunio Yesu anakipi, kingolik ngesi adis engaar, sodi totiyaun Etau a Akuj ikoni akuuri todo kidiana keng. Abu etoil anadis tama, "Irai iyong Lokookang lominat. Kitalakarit iyong ayong." (Mariko 1:4-11)

*****

Yohana alitokea, akibatiza nyikani, na kuuhubiri ubatizo wa toba liletalo ondoleo la dhambi. Wakamwendea nchi yote ya Uyahudi, nao wa Yerusalemu wote, wakabatizwa katika mto wa Yordani, wakiziungama dhambi zao. Na Yohana alikuwa amevaa singa za ngamia na mshipi wa ngozi kiunoni mwake, akala nzige na asali ya mwitu. Akahubiri akisema, Yuaja nyuma yangu aliye na nguvu kuliko mimi, ambaye mimi sistahili kuinama na kuilegeza gidamu ya viatu vyake. Mimi niliwabatiza kwa maji; bali yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu.

Ikawa siku zile, Yesu alikuja kutoka Nazareti ya Galilaya, akabatizwa na Yohana katika Yordani. Mara alipopanda kutoka majini, akaona mbingu zinapasuka, na Roho, kama hua, akishuka juu yake; na sauti ikatoka mbinguni, Wewe ndiwe Mwanangu, mpendwa wangu; nimependezwa nawe. (Marko Mtakatifu 1:4-11)

Aseunet a Yesu ngimeanara lutomon ka ngiarei

Todoka Yesu moru, tanyarau ngitunga lu asakit ngesi. Pot ngitunga ngulu nikeng. Toseu ngesi ngitunga ngitomon ka ngiarei tanyara kesi ngimeanara. Tolimok tama, “Kaseu ayong esi eruko ka ayong nabo kameari ayong esi akitatam. Emini esi agogongu na itwarakineta ngipean.” (Mariko 3:13-15)

Akapanda mlimani, akawaita aliowataka mwenyewe; wakamwendea. Akaweka watu kumi na wawili, wapate kuwa pamoja naye, na kwamba awatume kuhubiri, tena wawe na amri ya kutoa pepo.

(Marko Mtakatifu 3:13-15)

Yesu ka Nikodemo

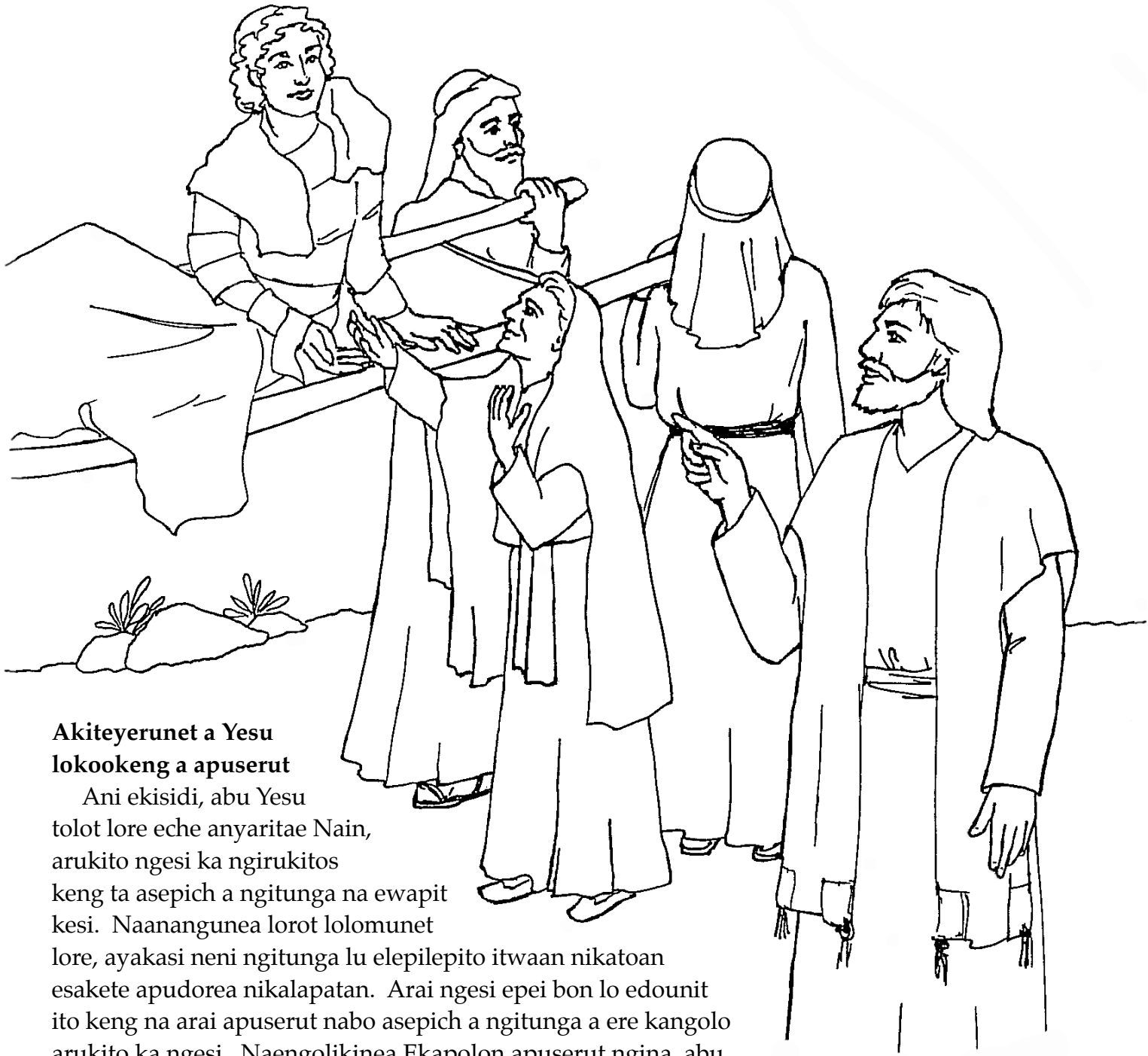
Ayei itwaan niarai ekapolon a Ngiyaudi anyaritae Nikodemo, lo arai Eparisayot. Akwaar apei tolot nia Yesu nakwaare tolimok tama, "Rabi, kiyeni atamar irai iyong eketataman lo ibuni ani a Akuj; kainyo emam itwaan ni esubi ngakitodikinet nakaililok na isubi iyong nugu, peerukito ngesi ka Akuj." Tatachak Yesu ngesi tama, "Kalimokinit ngakiro na iteni dir atamar: ani pakidoun itwaan na a ngaarei, nyeanyuni Apolou a Akuj." Kingit Nikodemo tama, "Ikokini itwaan idounio kerau ekasukout ai? Elomari nakook a itokeng kidounoe na a ngaarei a?" Tatachak Yesu ngesi tama, "Kalimokinit iyong ngakiro na iteni atamar, ani pakidoun itwaan a ngakipi ka Etau a Akuj, nyelomari Napolou a Akuj. Idounio itwaan eyei apakeng ka itokeng, nakaneni ni idounio a agogongu a Etau, erai ika Etau. (Yoana 3:1-6)

*****

Basi palikuwa na mtu mmoja wa Mafarisayo, jina lake Nikodemo, mkuu wa Wayahudi. Huyo alimjia usiku, akamwambia, Rabi, twajua ya kuwa u mwalimu, umetoka kwa Mungu; kwa maana hakuna mtu awezaye kuzifanya ishara hizi uzifanyazo wewe, isipokuwa Mungu yu pamoja naye. Yesu akajibu, akamwambia, Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa mara ya pili, hawezi kuuona ufalme wa Mungu. Nikodemo akamwambia, Awezaje mtu kuzaliwa, akiwa mzee? Aweza kuingia tumboni mwa mamaye mara ya pili akazaliwa? Yesu akajibu, Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia ufalme wa Mungu. Kilichozaliwa kwa mwili ni mwili; na kilichozaliwa kwa Roho ni roho.

(Yohana Mtakatifu 3:1-6)

Akiteyerunet a Yesu lokookeng a apuserut

Ani ekisidi, abu Yesu tolot lore eche anyaritae Nain, arukito ngesi ka ngirukitos keng ta asepitch a ngitunga na ewapit kesi. Naanangunea lorot lolomunet lore, ayakasi neni ngitunga lu elepilepito itwaan nikatoan esakete apudorea nikalapatan. Arai ngesi epei bon lo edounit ito keng na arai apuserut nabo asepitch a ngitunga a ere kangolo arukito ka ngesi. Naengolikinea Ekapolon apuserut ngina, abu kisieni ngesi, tolimok tama, "Tojongo akigoro." Tolot Yesu taapia nibore ni elepilepitere tatap, sodi towaa ngitunga lu adakito. Tolim Yesu tama, "Edia, kalimokinit iyong atamar tonyou!" Abu edia lokatoan ngolo tonyou kiboikin tolmak akiruoro, sodi kipoto Yesu ngesi nak ito keng. Tobul kesi daang, kipuruut Akuj ebalasi, "Abu ekataman a Akuj loapolon atakanu anikosi!" Tolimut nabo tamasi, "Abu Akuj ayuun ngitunga keng!" (Luka 7:11-16)

*****

Baadaye kidogo alikwenda mpaka mji mmoja uitwao Naini, na wanafunzi wake walifuatana naye pamoja na mkutano mkubwa. Na alipolikaribia lango la mji, hapo palikuwa na maiti anachukuliwa nje, ni mwana pekee wa mamaye ambaye ni mjane, na watu wa mjini wengi walikuwa pamoja naye. Bwana alipomwona alimwonea huruma, akamwambia, Usilie. Akakaribia, akaligusa jeneza; wale waliokuwa wakilichukua wakasimama. Akasema, Kijana, nakuambia, Inuka. Yule maiti akainuka, akaketi, akaanza kusema. Akampa mama yake. Hofu ikawashika wote, wakamtukuza Mungu, wakisema, Nabii mkuu ametokea kwetu; na, Mungu amewaangalia watu wake. (Luka Mtakatifu 7:11-16)

Akisimujet a Yesu ngitunga ngabunge ngakan

Nakaneni abu Yesu kingolia, taanyunga ajore nakaalan ebunit nikeng, sodi kingit Pilipo tama, "Aliwae kigielea ngoni akimuj naitemokin ngitunga lugu daang?" (Alimuni ngesi nguna iningit Pilipo; kainyo ayeni ngesi nguna esubakini.) Tatachak Pilipo ngesi tama, "Tani kegiel ngamugati a ngaropiyae a ngamiaae a ngaarei, nyitemokin ngitunga lugu tani keanyu itwaan daang nadiochichi." Abu epei a ngirukitos keng loanyaritae Andrea, lokaatokeng a Simon Petero tolimok tama, "Eyei edia nege loetingit ngamugati ngakan ka ngikolia ngiarei, nakaneni nyitemokinosi ngitunga lukaalak lugu." Tolimok Yesu kesi tama, "Kisiboikisi ngitunga." (Alibit neni noi.) Nakaneni kiboikinos ngikiliok lu arakasi ngabunge ngakan. Sodi tolem Yesu ngamugati, kilipak ebuakinit Akuj alakara, sodi tokorak ngitunga lu eboyete kaneni. Tokor ngikolia dang loger ngolo, taanyut ngitunga etiae loasakete. Naemwoketa daang, tolimok Yesu ngirukitos keng tama, "Kideputu ngakimwoket naidongito, nyechakar tani apei." Sodi kideput daang, kileleba ngategerin ngatomon ka ngaarei a akimuj ana apiyanun anamugati anasek kan anyamete ngitunga. Naengolikineta ngitunga ngakitodikinet nakaililok naasubi Yesu, apot kesi tamasi, "Iteni dir logo ngesi ekataman lokolong abeyo ebuni nakwapin!" (Yoana 6:5-14)

*****

Basi Yesu alipoinua macho yake akaona mkutano mkuu wanakuja kwake, alimwambia Filipo, Tununue wapi mikate, ili hawa wapate kula? Na hilo alilineni ili kumjaribu; kwa maana alijua mwenyewe atakalotenda. Filipo akamjibu, Mikate ya dinari mia mbili haiwatoshi, kila mmoja apate kidogo tu. Wanafunzi wake mmojawapo, Andrea, nduguye Simoni Petro, akamwambia, Yupo hapa mtoto, yuna mikate mitano ya shayiri na samaki wawili, lakini hivi ni nini kwa watu wengi kama hawa? Yesu akasema, Waketisheni watu. Na mahali pale palikuwa na majani tele. Basi watu waume wakaketi, wapata elfu tano jumla yao. Basi Yesu akaitwaa ile mikate, akashukuru, akawagawia walioketi; na kadhalika katika wale samaki kwa kadiri walivyotaka. Nao waliposhiba, aliwambia wanafunzi wake, Kusanyeni vipande vilivyobaki, kisipotee cho chote. Basi wakavikusanya, wakajaza vikapu kumi na viwili, vipande vya mikate mitano ya shayiri vilivyowabakia wale waliokula. Basi watu wale, walipoiona ishara aliyoifanya, walisema, Hakika huyu ni nabii yule ajaye ulimwenguni. (Yohana Mtakatifu 6:5-14)

Alosiet a Yesu alokidiana ngakipi

Naanangea ebong, toloto ngirukitos keng nanam, sodi todokasi natubwa tobongosi ekwakaye anam toloto Kaperinaum. Abu akwap kirioner eringa Yesu nyenanguna nikech. Esaa ngolo, tokut ekuwam lotiapolon kitukuu ngakipi. Apot ngirukitos tar-masi atubwa ngakilomitae ngoomwon kori ngakan kingolikis Yesu elosi alokidiana ngakipi keapu natubwa. Toema noi. Tolimok Yesu kesi tama, "Nyieam ayong itwaan!" Nakaneni asakete kesi ngesi tolom tooma natubwa; nakaneni tanang atubwa atipei nakwap naalose kesi.

(Yoana 6:16-21)

*****

Hata ilipokuwa jioni wanafunzi wake wakatelemka baharini; wakapanda chomboni, wakaanza kuivuka bahari kwenda Kapernaumu. Nako kumekwisha kuwa giza, wala Yesu hajawafikia. Na bahari ikaanza kuchafuka kwa kuvuma upepo mkuu. Basi wakavuta makasia kadiri ya maili tatu nne, wakamwona Yesu anakwenda juu ya bahari na kukikaribia chombo; wakaogopa. Naye akawaambia, Ni mimi, msioCOPE. Basi wakataka kumpokea chomboni; na mara hiyo chombo kikaifikilia nchi wali-yokuwa wakiiendea.

(Yohana Mtakatifu 6:16-20)

Apiari Yesu ngide luuchik

Torikut ngitunga ngiche ngide nia Yesu esakete ngesi kidokok ngakan keng kidiana kech. Nakaneni kikilakis ngirukitos keng ngitunga. Naengolikinea Yesu kesi ikote neni tongo noi tolimok ngirukitos keng tama, “Kimiekisi ngide pot nikang! Nyiiratakis kesi kainyo erai Apolou a Akuj aka ngulu ikote lugu. Kalimokinit ngakiro na iteni atamar, “Itwaan cha daang ni nyechamuni Apolou a Akuj loger lo echamunitor ikoku niichi, nyelomari jik Napolou ngina.” Dio tadaku ngesi ngide kidokonok ngakan keng kidiana kech, topia.

(Mariko 10:13-16)

*****

Basi wakamletea watoto wadogo ili awaguse; wanafunzi wake waka-wakemea. Ila Yesu alipoona alichukizwa sana, akawaambia, Waacheni watoto wadogo waje kwangu, msiwazuie; kwa maana watoto kama hawa ufalme wa Mungu ni wao. Amin, nawaambieni, Ye yote asiyeukubali ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo hatauingia kabisa. Akawakumbatia, akaweka mikono yake juu yao, akawabarikia.

(Marko Mtakatifu 10:13-16)

Yesu erai ekeyokon loajokon

“Ayong arai ekeyokon loajokon loajalit akiyar kang kotere ngamesekin.”

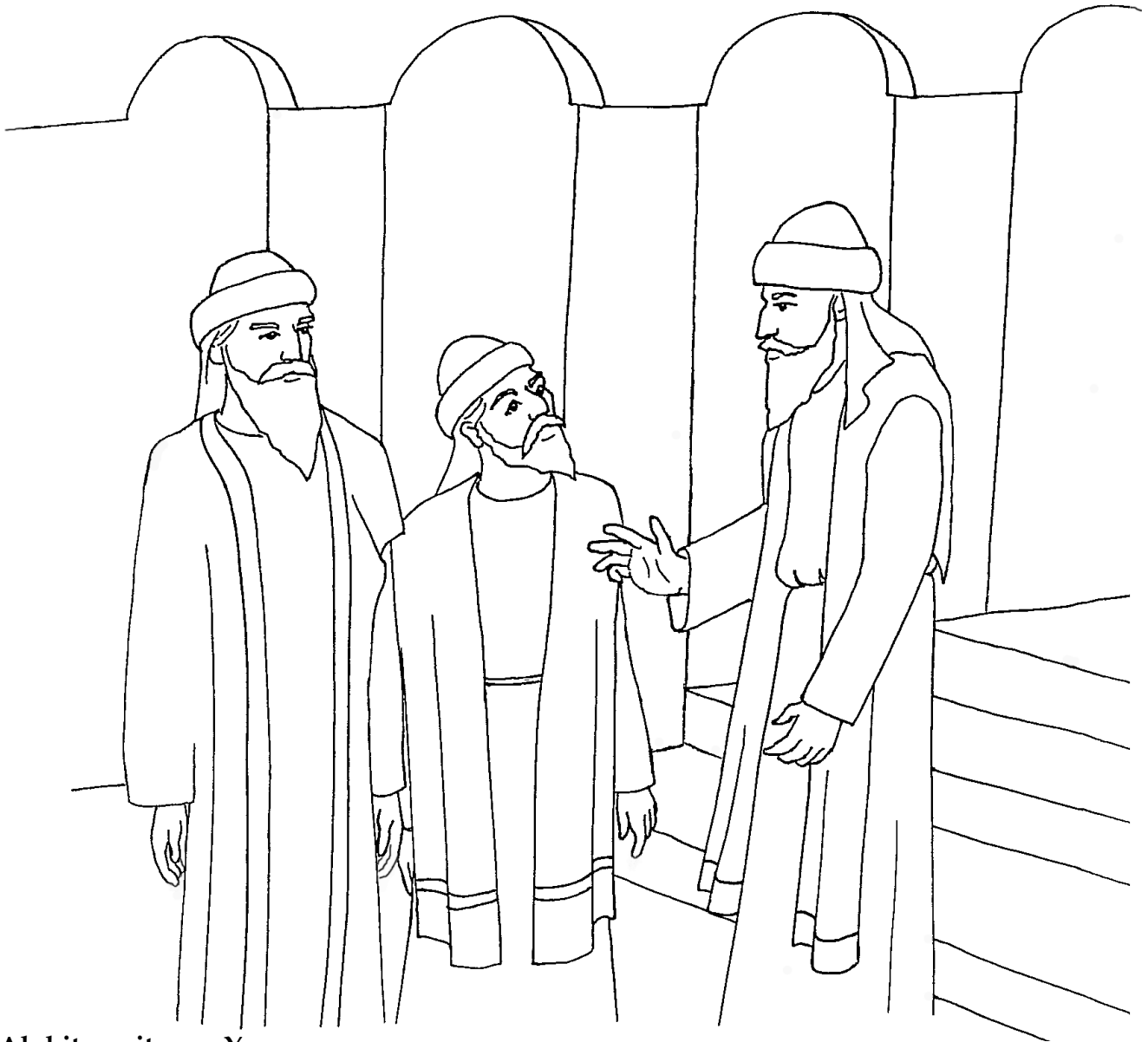
(Yoana 10:11)

“Epupete ngamesekin kang etoil kang; nakaneni ayeni ayong kesi; nabo kewapunete kesi ayong. Ainakini ayong kesi akiyar nanyedaun; nyechakarosi kesi jik: nabo emam itwaan kademari ayong anakan kang.” (Yoana 10:27-28)

*****

Mimi ndimi mchungaji mwema. Mchungaji mwema huutoa uhai wake kwa ajili ya kondoo. (Yohana Mtakatifu 10:11)

Kondoo wangu waisikia sauti yangu; nami nawajua, nao wanifuata. Nami nawapa uzima wa milele; wala hawatapotea kamwe; wala hakuna mtu atakayewapokonya katika mkono wangu. (Yohana Mtakatifu 10:27-28)

Alokito ngitunga Yesu

Sodi tochunakinos ngimurok luapolok a Akai a Akuj ta Ngiparisayo Natuk tamasi, "Ekoe, kikoni ai? Kingulikisi mono esi ngakitodikinet nakaililok esubi itwaan en! Ani kiisik ngoni ngesi esubi nugu, enupete ngitunga daang ngakiro keng, sodi epote Ngiroma kinyasut Akai a Akuj ka ngitunga a akwap yok!" Tolim epei kech loenyaritae Kayapa, loarai Emuron Loapolon ekaru ngolo tama, "Ibangaka mono esi a! Nyiyenete esi atamar ejoikinit itwaan ipei etoani kotere ngitunga luche sodi nyinyasunotor ngitunga a akwap daang a?" Nakaneni, peeruoro ngesi ngakiro naeraakasi ngakeng a ilope. Kona araakar ngesi Emuron Loapolon ekaru ngolo, adwari ngesi atamar etoani Yesu kotere Ngiyaudi, meere kotere Ngiyaudi make, nakaneni echunakini wapei ngide a Akuj daang lu iyalara taraut ngipei. Akwaar napei ngina jik, totuko ngikapolok a Ngiyaudi eger lo eareta Yesu. (Yoana 11:47-53)

*****

Basi wakuu wa makuhani na Mafarisayo wakakusanya baraza, wakasema, Tunafanya nini? Maana mtu huyu afanya ishara nyingi. Tukimwacha hivi, watu wote watamwamini; na Warumi watakuja, watatuondolea mahali petu na taifa letu. Mtu mmoja miongoni mwao, Kayafa, aliyekuwa Kuhani Mkuu mwaka ule, akawaambia, Ninyi hamjui neno lo lote; wala hamfikiri ya kwamba yafaa mtu mmoja afe kwa ajili ya watu, wala lisiangamie taifa zima. Na neno hilo yeye hakulisema kwa nafsi yake; bali kwa kuwa alikuwa Kuhani Mkuu mwaka ule, alitabiri ya kwamba Yesu atakufa kwa ajili ya taifa hilo. Wala si kwa ajili ya taifa hilo tu; lakini pamoja na hayo awakusanye watoto wa Mungu waliotawanyika, ili wawe wamoja. Basi tangu siku ile walifanya shauri la kumwua. (Yohana Mtakatifu 11:47-53)

Emujete Yesu ka ngirukitos keng akimuj a esukukuu a Adeparet

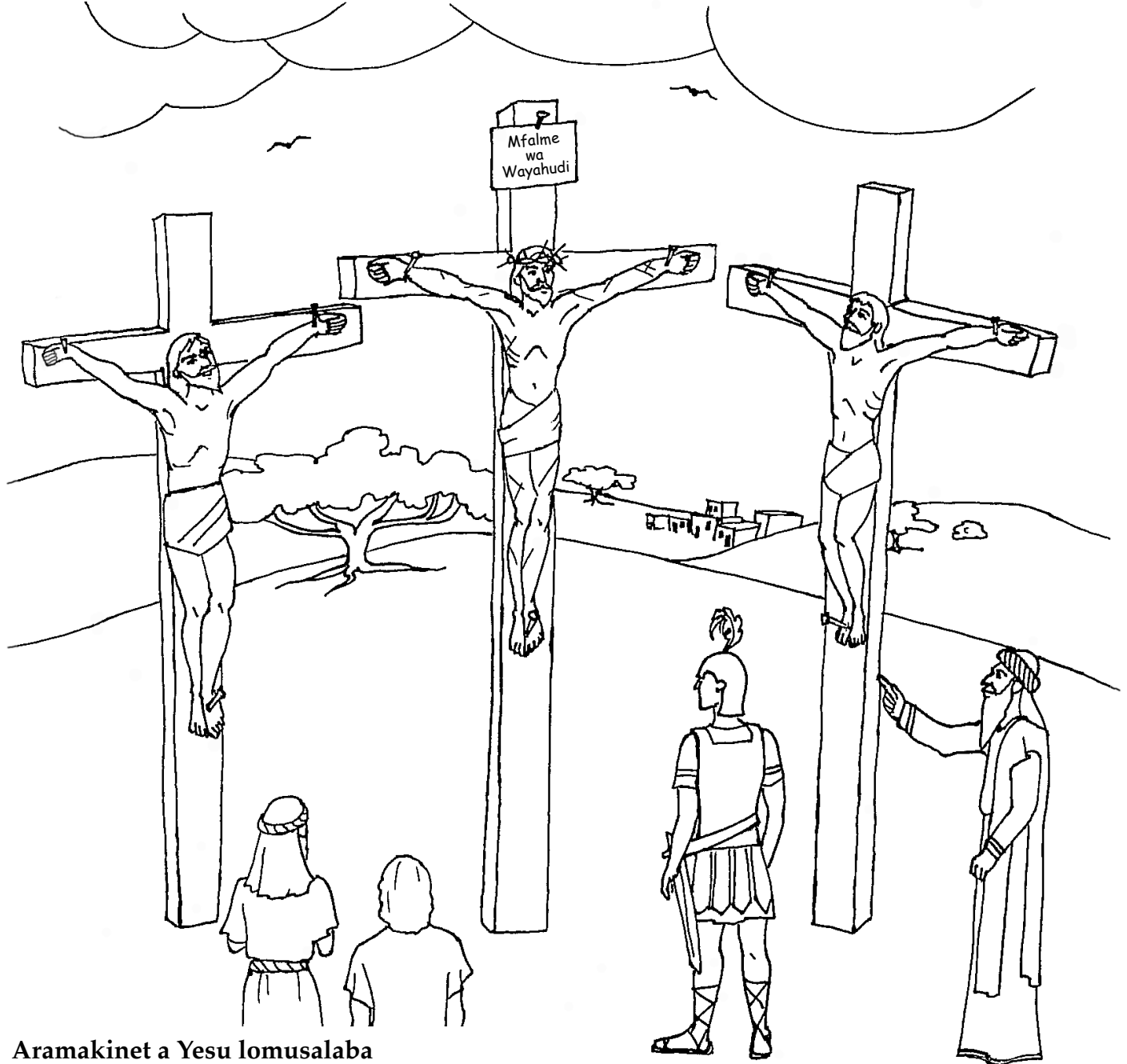
Naanangea ebong, kiboikinos Yesu ka ngirukitos lutomon ka ngiarei kimuja. Ani eringa imujete, tolim Yesu tama, "Kalimokinit esi ngakiro na iteni atamar, karikokini epei kus ayong ngitunga." Apot ngakiro nguna tonoma ngirukitos keng naeirareta tolomakis akingitanar ngesi a ngapeipei ebalasi, "Ekapolon! Kori erai robo ayong?" Tatachak Yesu kesi tama, "Lo ilumokinit amugati tooma natubwa ka ayong aapei ngesi karikokini ayong ngitunga."

(Matayo 26:20-23)

*****

Basi kulipokuwa jioni aliketi chakulani pamoja na wale Thenashara. Nao walipokuwa wakila, alisema, Amin, nawaambia, Mmoja wenu atanisaliti. Wakahuzunika sana, wakaanza kumwuliza mmoja mmoja, Ni mimi, Bwana? Akajibu akasema, Yeye aliyetia mkono wake pamoja nami katika kombe, ndiye atakayenisaliti.

(Mathayo Mtakatifu 26:20-23)

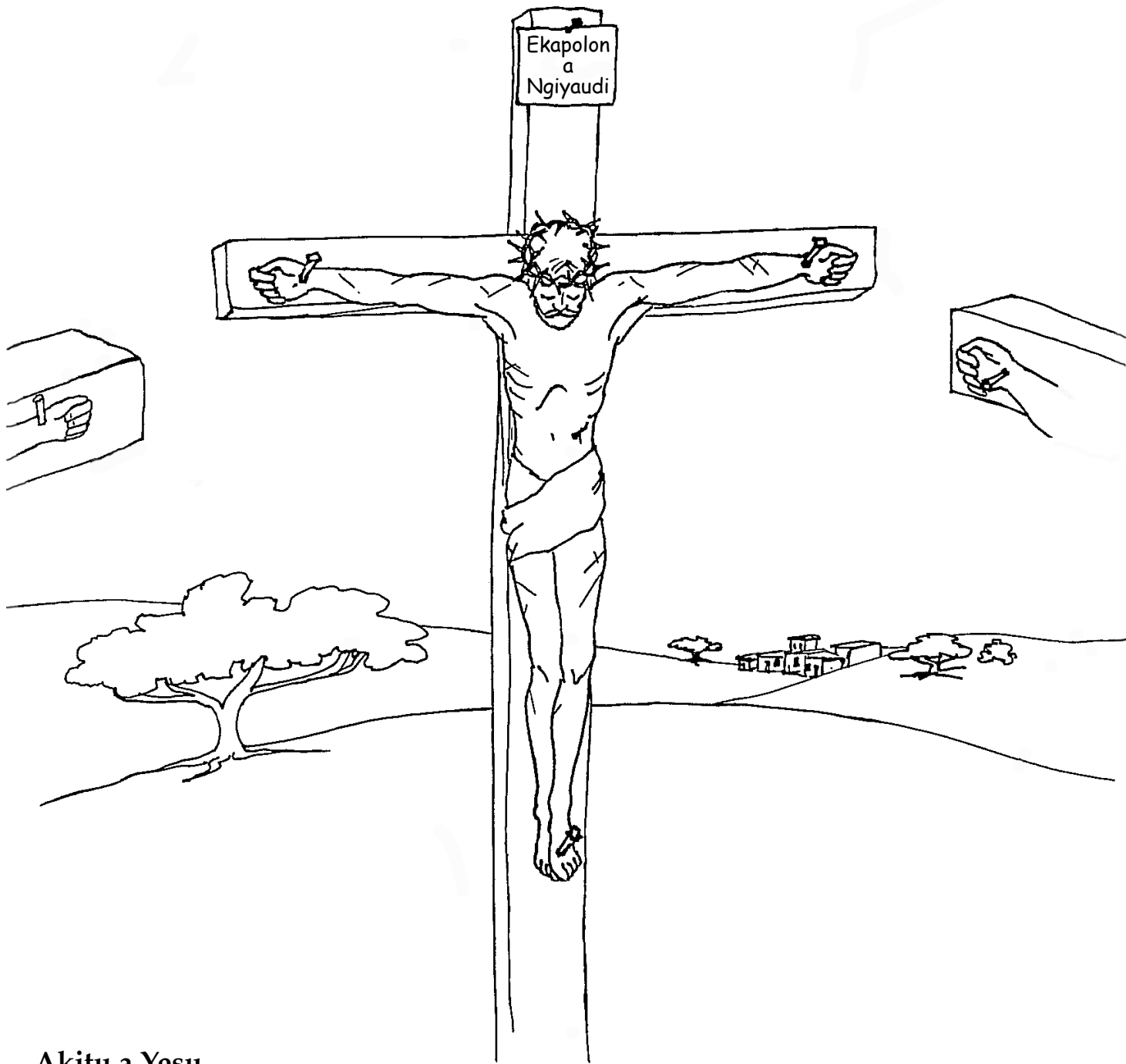
Aramakinet a Yesu lomusalaba

Kirumut ngitunga ngiche ngiarei lu arakasi ngirukooi, taara ka Yesu aapei. Naanangeta ni enyaritae, "Akulului a Akou", taramakis Yesu lomusalaba ka ngirukooi luarei ngulu, epei lowae lo aloteten, ani loche lowae lo alokedieny. Kiyeny ngesi epei a ngirukooi alu aramakinitae ka ngesi neni tama: "Ikwa meere iyong irai Ekayuunan Loseuna? Toyuun bon, kitoyuu tani sua dang!" Nakaneni kikilak ngesi loche tama, "Nyikerit iyong Akuj a? Kiriratae iyong ka ngesi aapei. Nakaneni kiriratae ngoni dir kotere ngakiro na kisubi ngoni; nakaneni emam itwaan en ngakiro naaronok asubaki," sodi tolimok ngesi Yesu tama, "Kitamunae ayong Yesu, na ibongunio iyong irai Ekapolon." Tolimok Yesu ngesi tama, "Kechikakinit ayong iyong atamar kipeni ayong ka iyong najako a Akuj akwaar na!" (Luka 23:32-33 & 39-43)

*****

Wakapelekwa na wawili wengine, wahalifu, wauawe pamoja naye. Na walipofika mahali paitwapo Fuvu la Kichwa, ndipo walipomsulibisha yeye, na wale wahalifu, mmoja upande wa kuume, na mmoja upande wa kushoto. Na mmoja wa wale wahalifu waliotungikwa alimtukana, akisema, Je! wewe si Kristo? Jiokoe nafsi yako na sisi. Lakini yule wa pili akamjibu, akamkemea, akisema, Wewe humwogopi hata Mungu, nawe u katika hukumu iyo hiyo? Nayo ni haki kwetu sisi, kwa kuwa tunapokea malipo tuliyostahili kwa matendo yetu; bali huyu hakutenda lo lote lisilofaa. Kisha akasema, Ee Yesu, nikumbuke utakapoingia katika ufalme wako. Yesu akamwambia, Amin, nakuambia, leo hivi utakuwa pamoja nami peponi. (Luka Mtakatifu 23:32-33 & 39-43)

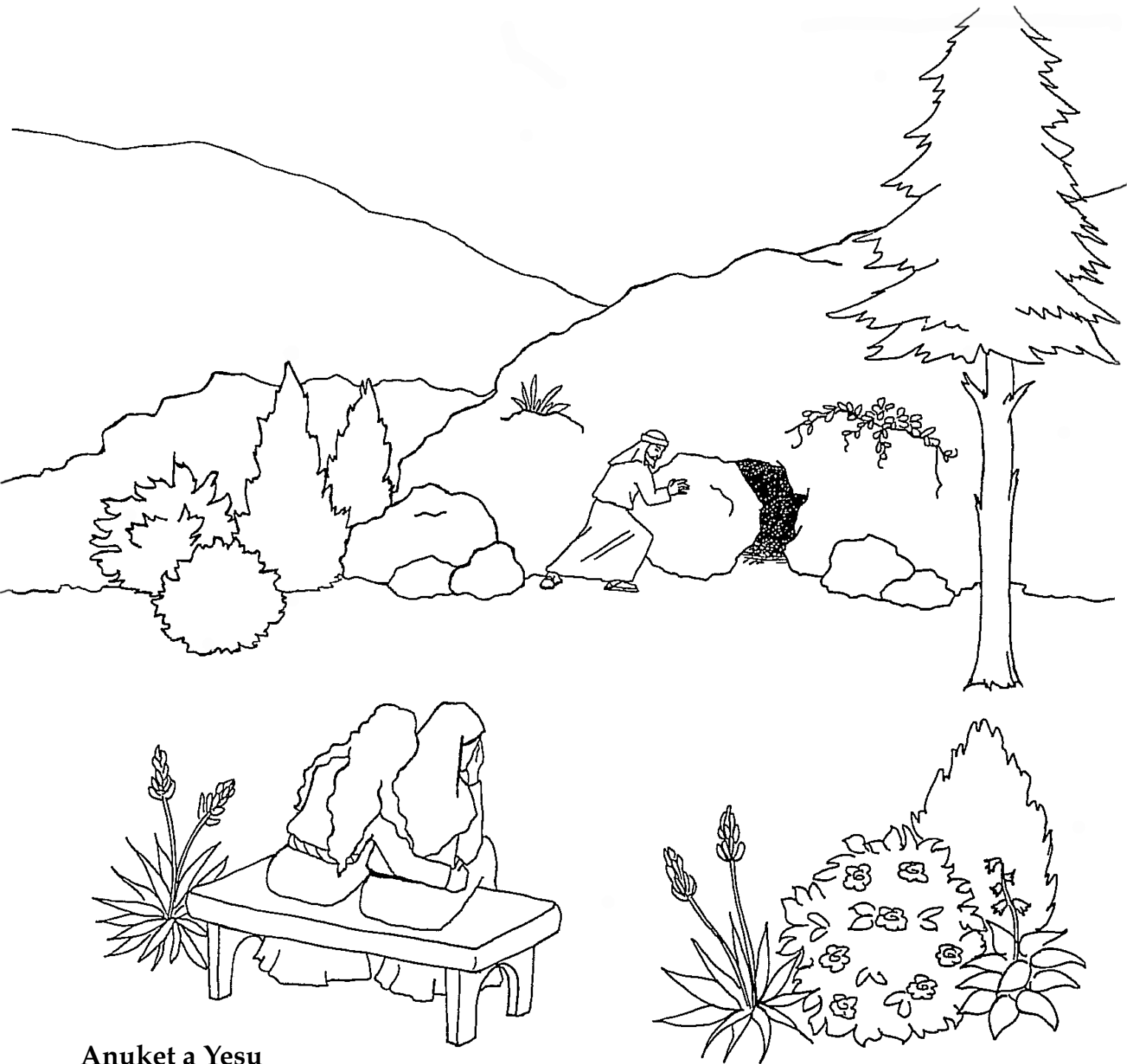

Akitu a Yesu

Naanangea ngasaa ngakan-kapei napanan lotingilan, kirionik akwap daang chuch tanang ngasaa ngakan-koo-mwon esongi akolong. Tochil awaru na enenekino Kai a Akuj ngachilet ngaarei. Kikalou Yesu kirema tama, "Apa! Ewaak ayong etau kang nikon!" Naalimunio nguna dio totoan. Naanyungarea ekapolon a ngasigerea na asubakinosi, kipuruu Akuj ebalala, "Kejok itwaan en dir!" (Luka 23:44-47)

*****

Hapo ilikuwa yapata saa sita, kukawa giza juu ya nchi yote hata saa kenda, jua limepungua nuru yake; pazia la hekalu likapasuka katikati. Yesu akalia kwa sauti kuu, akasema, Ee Baba, mikononi mwako naiweka roho yangu. Alipokwisha kusema hayo alikata roho. Yule akida alipoona yaliyotukia, alimtukuza Mungu, akisema, Hakika yake, mtu huyu alikuwa mwenye haki. (Luka Mtakatifu 23:44-47)

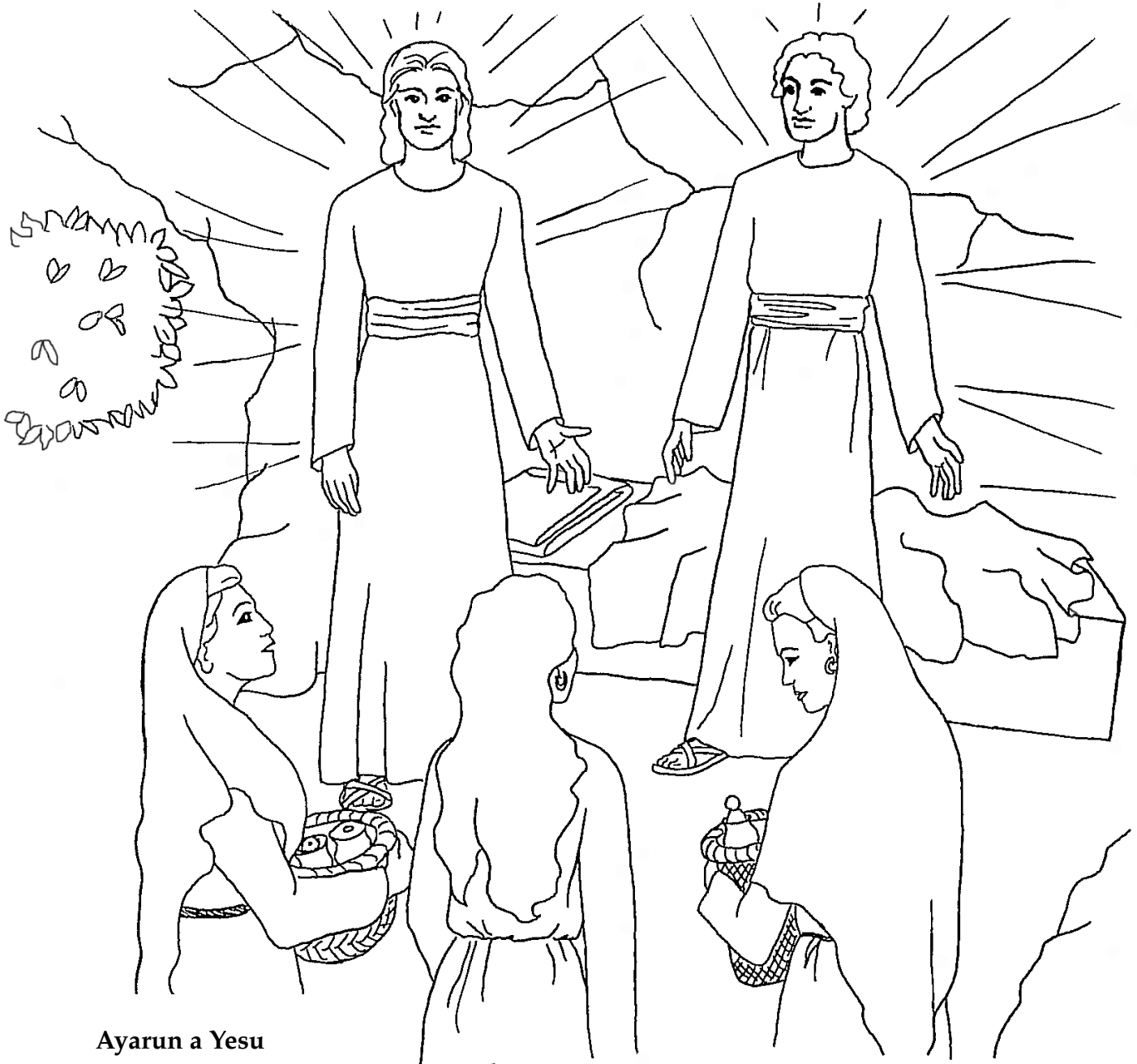

Anuket a Yesu

Naanangea ebong, todol itwaan nikabaran a akwap a Arimatea enyaritae ekiro keng Yusupu, arai ngesi dang erukitos a Yesu. Tolot ngesi nia Pilato dio atamar asaki akwaan a Yesu. Todung Pilato atamar nakinae Yusupu akwaan a Yesu. Sodi tolema Yusupu akwaan a Yesu, toenik loworu lodapal lokitetet loajokon. Kitoperik tooma naliel nakeng a elope, na aringa ngesi ebokakini nataaba. Sodi kikokorik amoru naapolon nakituk a aliel, torotok ngesi. Eboyete Mariam Magadalene ka Mariam nache kaneni, iteete aliel. (Matayo 27:57-61)

*****

Hata ilipokuwa jioni akafika mtu tajiri wa Arimathaya, jina lake Yusufu, naye mwenyewe alikuwa mwanafunzi wa Yesu; mtu huyu alimwendea Pilato, akauomba mwili wa Yesu. Ndipo Pilato akaamuru apewe. Yusufu akautwaa mwili, akauzonga-zonga katika sanda ya kitani safi, akauweka katika kaburi lake jipya, alilokuwa amelichonga mwambani; akavingirisha jiwe kubwa mbele ya mlango wa kaburi, akaenda zake. Na pale walikuwapo Mariamu Magdalene, na Mariamu yule wa pili, wameketi kulielekea kaburi. (Mathayo Mtakatifu 27:57-61)

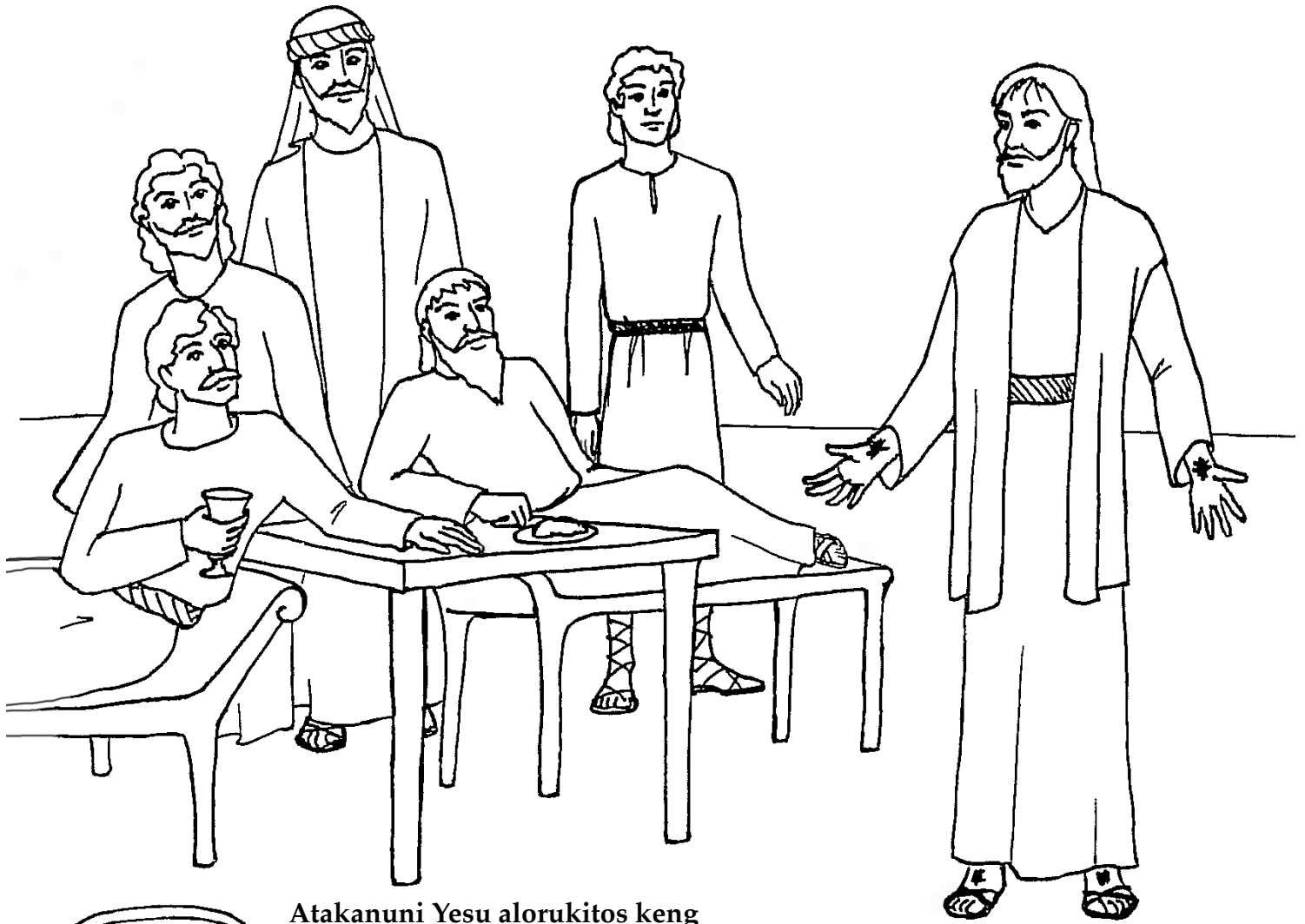

Ayarun a Yesu

Toloto ngaberu naliel nataparach elilim akwaar na a Jumapili, etingito akimet nakakunyonyon na asubakinito. Toriamut amoru kikokoriyor anakituk a aliel, sodi tolomasi tooma; nakaneni nyeriamuna kesi akwaan a Ekapolon Yesu. Naawatar kesi kaneni engayakinito eger a ngakiro kanguna, nipei bore ngini towaa ngikiliok ngiarei lu anapito ngiworui luakwak kea alodiye kech. Kijuruoto ngaberu nguna ebulit noi, kingita kesi ngikiliok ngulu tamasi, "Nyo isaketa esi itwaan ni eyari lotunga lu etoakito? Emam ngesi kane; ayaru. Kitamutu nakolong kilimokini ngesi esi naayakar ngesi Galilaya ebala, 'Ejoikinit Lokookeng a Itwaan erikokinio ngitunga lukasechak, eramakinio ngesi lomusalaba, dio toyaru akwaar na a ngauni.'" Kitamut ngaberu nguna ngakiro a Yesu. (Luka 24:1-8)

*****

Hata siku ya kwanza ya juma, ilipoanza kupambazuka, walikwenda kaburini, wakiyaleta manukato waliyoweka tayari. Wakalikuta lile jiwe limevingirishwa mbali na kaburi, wakaingia, wasiuone mwili wa Bwana Yesu. Ikawa walipokuwa wakifadhaika kwa ajili ya neno hilo, tazama, watu wawili walisimama karibu nao, wamevaa nguo za kumetameta; nao walipoingiwa na hofu na kuinama kifudifudi hata nchi, hao waliwaambia, Kwa nini mnamtafuta aliye hai katika wafu? Hayupo hapa, amefufuka. Kumbukeni alivyosema nanyi alipokuwa akaliko Galilaya, akisema, Imempasa Mwana wa Adamu kutiwa mikononi mwa wenye dhambi, na kusulibiwa, na kufufuka siku ya tatu. Wakayakumbuka maneno yake. (Luka Mtakatifu 24:1-8)

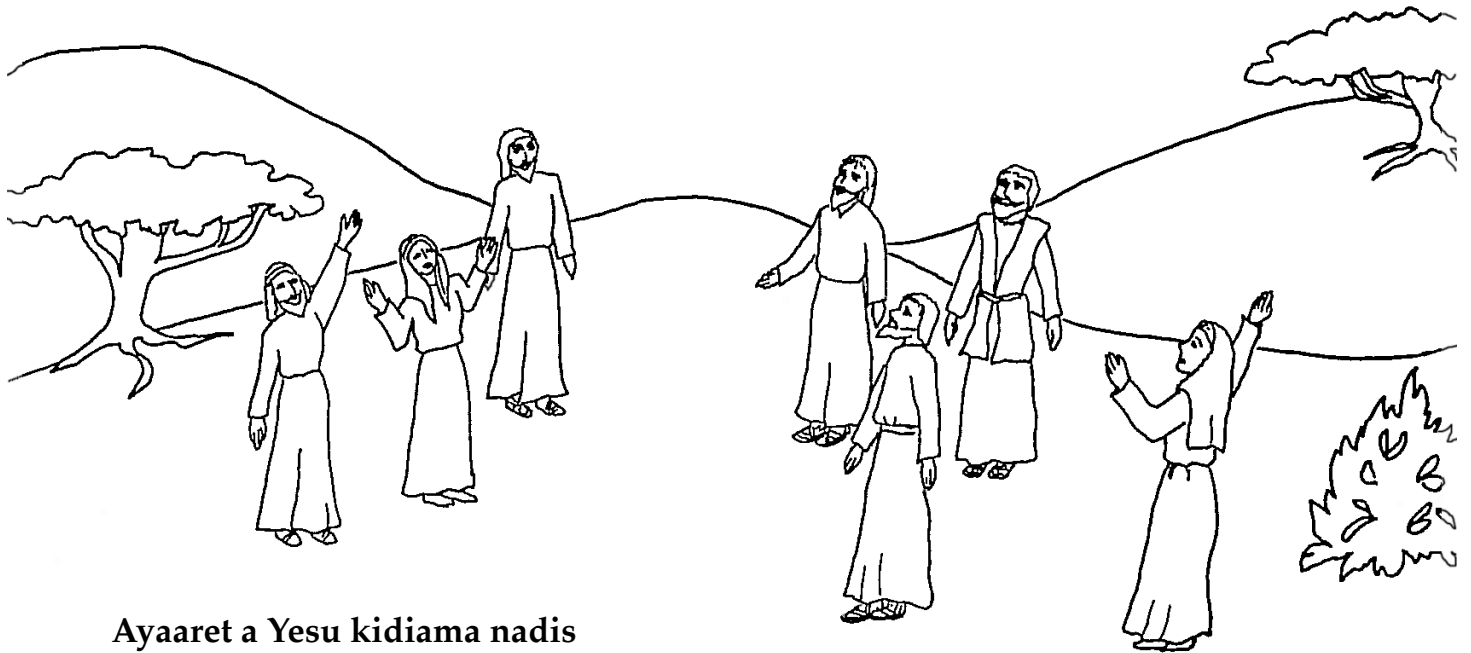

Atakanuni Yesu alorukitos keng

Tonyout kesi atipei tobongosi Yerusalem. Torukaut ngirukitos lutomon ka epei ka ngitunga luche echunakina wapei, tolimut tamasi, "Ayaru Ekapolon dir! Atakanu engolik Simon ngesi!" Kisisakis ngirukitos luarei ngulu kesi ngakiro na asubakinosi alorot, ka eger lo ayeneta kesi Ekapolon naanyilea amugati. Ani eringa kesi isisaunito nguna, towo Ekapolon atipei alokiding kech tolimok tama, "Ekisil min nikus." Tobul kesi noi tamasi kori kingolik ekipe. Nakaneni tolimok ngesi kesi tama, "Anukiro eriebeta ngitai kus? Nyo itiakitotor esi ngitai ngaarei? Kingolikisi ngakan kang ka ngakejen kang, sodi toyena atamar ayong ngesi itwaan en. Totingae ayong sodi kitoyan, kainyo emam ekipe akwaan ka ngakoyo loger lo tokona kiteeto esi ayong eyakasi." Naalimunio nguna, kidodik ngesi kesi ngakan ka ngakejen keng. (Luka 24:33-40)

*****

Wakaondoka saa ile ile, wakarejea Yerusalemu, wakawakuta wale kumi na mmoja wamekutanika, wao na wale waliokuwa pamoja nao, wakisema, Bwana amefufuka kweli kweli, naye amemtokea Simoni. Nao waliwapa habari ya mambo yale ya njiani, na jinsi alivyotambulikana nao katika kuumeza mkate. Na walipokuwa katika kusema habari hiyo, yeye mwenyewe alisimama katikati yao, akawaambia, Amani iwe kwenu. Wakashituka, wakaogopa sana, wakidhani ya kwamba wanaona roho. Akawaambia, Mbona mnafadhaika? na kwa nini mnaona shaka mioyoni mwenu? Tazameni mikono yangu na miguu yangu, ya kuwa ni mimi mwenyewe. Nishikenishikeni, mwone; kwa kuwa roho haina mwili na mifupa kama mnavyoniona mimi kuwa nayo. Na baada ya kusema hayo aliwaonyesha mikono yake na miguu yake. (Luka Mtakatifu 24:33-40)

Ayaaret a Yesu kidiama nadis

Tolimok kesi tama, “Nugu kesi na igiritae atamar; ejoikinit Ekayuunan Loseuna eboliare sodi toyaru akwaar na ngauni. Ejoikinit itatamio ngibukui daang atamar tolunga ngasechesea, sodi torimak Akuj ngasechesea kech a ekiro a Yesu. Kisiakis akitatam kane alo Yerusalem. Iraakasi esi ngikaanyunak a ngakiro kanu.”

(Luka 24:46-48)

Sodi toriko ngesi kesi nikalapatan a ere toloto tananga Betania. Kikea ngesi ngakan keng kaneni topia kesi. Ani eringa ngesi egatakinit kesi, torotok ngesi anikech kikiarae alongaren kech, yaarae kidiama nadis.

(Luka 24:50-51)

*****

Akawaambia, Ndivyo ilivyoandikwa, kwamba Kristo atateswa na kufufuka siku ya tatu; na kwamba mataifa yote watahubiriwa kwa jina lake habari ya toba na ondoleo la dhambi, kuanza tangu Yerusalemu. Nanyi ndinyi mashahidi wa mambo haya.

(Luka Mtakatifu 24:46-48)

Akawaongoza mpaka Bethania, akainua mikono yake akawabariki. Ikawa katika kuwabariki, alijitenga nao; akachukuliwa juu mbinguni. (Luka Mtakatifu 24:50-51)

Kona kolong aminar Akuj ngitunga a ngakwapin, tolemik ngesi Lokookeng lo edounitoe erai epei bon, sodi ani itwaan daang nienupi ngakiro keng, nyebukor, nakaneni toriam akiyar nanyedaun. Kainyo peameuni Akuj Lokookeng lotunga a ngakwapin toliwor ekeriran kech, pearai toliwor Ekayuunan kech. Itwaan cha daang nienupit Lokookeng a Akuj nyirirao, ani cha daang ninyenupit, erirae tani tokona; kainyo nyenupa ngesi Lokookeng a Akuj lo erai epei bon.
(Yoana 3:16-18)

Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele. Maana Mungu hakumtuma Mwana ulimwenguni ili auhukumu ulimwengu, bali ulimwengu uokolewe katika yeye. Amwaminiye yeye hahukumwi; asiyeamini amekwisha kuhukumiwa; kwa sababu hakuliamini jina la Mwana pekee wa Mungu.
(Yohana Mtakatifu 3:16-18)

Ani kilim atamar emam ngoni akisech, kingala ngoni make, nabo emam ngakiro na eraakasi ngaka iteni aniyok. Nakaneni ani kilimok ngoni Akuj ngasechesea yok, irichuni ngesi akichi-kakinet keng sodi tosub na iyookino: kirimakini ngesi ngoni ngasechesea yok sodi kitoseg ngoni anakiro ana kichwanganakini kadaang.
(I Yoana 1:8-9)

Tukisema kwamba hatuna dhambi, twajidanganya wenyewe, wala kweli haimo mwetu. Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote.
(I Yohana 1:8-9)

Tatachak Yesu tama, "Ayong ngesi arai erot, ayong ngesi arai akiyar, nabo ngakiro kang kesi eraakasi ngaka iteni; nyelosi itwaan nika Apa mati kitoru nikang."
(Yoana 14:6)

Yesu akamwambia, Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima; mtu haji kwa Baba, ila kwa njia ya mimi.
(Yohana Mtakatifu 14:6)

"Potu nikang esi daang lu kinuit egos, kesiyangari ayong esi. Kiwoko egos kang kitatamas anikang kainyo apalaana ayong nabo etiditeuna nakaneni iyangarete esi. Kainyo egos lo kainakini ayong esi eook, nabo ngolo kesiwoki ayong esi, eeben."
(Matayo 11:28-30)

Njoni kwangu, ninyi nyote msumbukao na wenye kulemewa na mizigo, nami nita-wapumzisha. Jitieni nira yangu mjifunze kwangu; kwa kuwa mimi ni mpole na mnyenye-kevu wa moyo; nanyi mtapata raha nafsini mwenu; kwa maana nira yangu ni laini, na mzigo wangu ni mwepesi.
(Mathayo Mtakatifu 11:28-30)

Asubi Yesu ngakitodikinet nakaililok ngache nakaalak alongaren ngirukitos keng; nyigiritae ngakiro nguna nakitab naga. Nakaneni igiritae nugu tonupeta esi atamar Yesu erai Ekayuunan Loseuna Lokookeng a Akuj; sodi ani kinupa esi ngakiro keng, taanyut akiyar anikeng.
(Yoana 20:30-31)

Basi kuna ishara nyingine nyingi alizozifanya Yesu mbele ya wanafunzi wake, zisizoandikwa katika kitabu hiki. Lakini hizi zimeandikwa; ili mpate kuamini ya kwamba Yesu ndiye Kristo, Mwana wa Mungu; na kwa kuamini mwe na uzima kwa jina lake.
(Yohana Mtakatifu 20:30-31)

"Ayong ngesi lo ekingaren ka loa esal, akisiekinet ka esal."
(Akitodikinet 22:13)

Mimi ni Alfa na Omega, mwanzo na mwisho, wa kwanza na wa mwisho.
(Ufunuo Wa Yohana 22:13)

Etapito ngakilipeta nuku etau koni? Anikerai iteni, kilip ngakilipet nuku ebuni Yesu loboyor koni kwa nakolong alimunio.

"Akuj apa, ayeni ayong atamar arai ayong ekasecan, nabo kasaki ayong iyong aloboyor kang. Ejok noi kotere atonere kon anapir, alemar ngasecasia kang. Ejok noi kotere arimakin ka ainakin akiyar na ngikaruka ngikaru. Kepeyounit iyong loboyor kang toliwor ekayunan ka ekapolon kang. Kelipit torik eboyor kang."

Ekiro _____ Akwaar _____

*****

Je maombi haya ni sawa na moyo wako? Kama ni sawa, omba maombi haya na Kristo ataingia ndani ya maisha yako kama alivyoahidi:

"Bwana Yesu, Nimegundua ya kwamba mimi ni nwenye dhambi na ninakuhitaji katika maisha yangu. Ninakushukuru kwa kufa msalabani ili uondoe dhambi zangu. Asante kwa kunisamehe na kunipa maisha ya milele. Ninakukaribisha ndani ya maisha yangu kama Bwana na Mwokozi. Tafadhali yaongoze maisha yangu."

Jina _____ Tarahe _____

Illustrated by: Linda Riddell

www.goodnewscoloringbook.org

Turkana/Swahili

